

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2012 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Edward Stelmasik (spr.)
Sędziowie:	SA Bogusław Tocicki SA Robert Wróblewski
Protokolant:	Aldona Zięta

przy udziale prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Urszuli Piwowarczyk - Strugały

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2012 roku

sprawy **J. Ł. (1)**

o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie

z powodu apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 15 października 2012 roku sygn. akt III Ko 76/12

I. utrzymuje mocy zaskarżony wyrok wobec wnioskodawcy J. Ł. (1);

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. H. 120 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wnioskodawcy J. Ł. (1) w postępowaniu odwoławczym oraz 27,60 zł tytułem stawki podatku od towarów i usług;

III. stwierdza, że koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 20 marca 2012 r. złożył J. Ł. (1) alternatywny wniosek:

a) o zaliczenie cyt: „ na poczet obecnie wykonywanej kary jedenastu miesięcy niesłusznego tymczasowego aresztowania” stosowanego w sprawie XII K 895/09 Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej, zakończonej wydaniem wyroku uniewinniającego (cytat z wniosku k. 2),

b) lub, gdyby zaliczenie takie było niemożliwe, o przyznanie stosownego „zadośćuczynienia” (cytat z wniosku z dnia 20.03.2012 r. k. 2).

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 15.10.2012 r. oddalił żądanie przyznania J. Ł. (1) zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie (III Ko 76/12).

Wyrok ten zaskarżył pełnomocnik J. Ł. (1) zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to przepisu art. 552 § 4 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że tymczasowe aresztowanie było słuszne, podczas gdy materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie w sposób wyjątkowo jednoznaczny przesądza o niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniu wnioskodawcy w sprawie Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej, sygn. akt XII K 895/09;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę zaskarżonego wyroku, który miał wpływ na treść tego orzeczenia poprzez dowolne przyjęcie, że wnioskodawca J. Ł. (1) będąc tymczasowo aresztowany w sprawie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej, sygn. akt XII K 895/09 nie doznał żadnej szkody ani krzywdy, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowody, a zwłaszcza złożone przed Sądem Okręgowym zeznania wnioskodawcy wskazują, że J. Ł. (1) w związku z zastosowaniem wobec niego niesłusznego tymczasowego aresztowania doznał całkowicie zbędnych i ujemnych przeżyć psychicznych.

Powołując się na tak sformułowane zarzuty wniósł apelujący pełnomocnik o:

- 1)
 - 1) zmianę zaskarżonego postanowienia przez zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz J. Ł. (1) 10.000 zł. tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne aresztowanie, stosowane w sprawie XII K 895/09 Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej,
 - 2) względnie – uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

1. Stwierdzenie powyższe nie jest jednak równoznaczne z akceptacją wszystkich poglądów, zaprezentowanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Mianowicie ma rację apelujący pełnomocnik, gdy polemizuje z poglądem Sądu Okręgowego, jakoby cyt. „tymczasowe aresztowanie stosowane wobec J. Ł. (1) w sprawie XII K 895/09 było słuszne” (cytat ze strony 6 uzasadnienie zaskarżonego wyroku k. 68 verte). W uzasadnieniu swego stanowiska Sąd ten stwierdził, iż podstawą tymczasowego aresztowania wnioskodawcy była przesłanka z art. 258 § 2 kpk tj. cyt. „potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, uzasadniona grożąca wnioskodawcy karą” (cytat zaskarżonego wyroku s. 7). To prawda, że oba czyny, zarzucone J. Ł., zagrożone były surowymi karami w rozmiarze od 2 do 12 lat pozbawienia wolności (czyny z art. 280 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk). W takiej sytuacji przepis art. 258 § 2 kpk istotnie upoważniał do stosowania względem oskarżonego tymczasowego aresztowania. Stwierdzenie powyższe nie oznacza jednak, że tymczasowe aresztowanie było cyt. „słuszne” – jak to sugeruje Sąd Okręgowy. O tym bowiem, czy było ono merytorycznie uzasadnione decyduje nie tylko fakt zaistnienia formalnych przesłanek z art. 258 § 2 kpk, upoważniających do stosowania tego środka zapobiegawczego, lecz przede wszystkim końcowe rozstrzygnięcie o winie lub niewinności oskarżonego (por: uchwała SN z 15.09.1999 r. I KZP 27/99 OSNKW 1999/11-12/72, uchwała SN z 23.05.2006 r. I KZP 5/06 OSNKW 2006/6/55). Skoro więc zważy się, że w sprawie XII K 895/09 Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej uniewinnił osk. J. Ł. od obu zarzuczanych mu czynów, tym samym uznać należy, że stosowane wobec niego tymczasowe aresztowanie, oparte wyłącznie na przesłance z art. 258 § 2 kpk, nosiło cechy niewątpliwie niesłusznego w rozumieniu art. 552 § 4 kpk.

2. Stwierdzenie powyższe nie oznacza jednak, że zasadne jest żądanie wnioskodawcy o przyznanie mu stosownego zadośćuczynienia za czas trwania tego tymczasowego aresztowania. Zważyć bowiem należy, że cały okres

tymczasowego aresztowania, stosowanego w sprawie XII K 895/09, został zaliczony J. Ł. (1) na poczet innych prawomocnie wymierzonych kar pozbawienia wolności. Przypomina Sąd Apelacyjny, że w/w sprawie był aresztowany wnioskodawca od 3 lipca 2009 r. do 5 marca 2010 r. a więc 8 miesięcy i 2 dni z czego:

a) początkowy okres od 3 lipca 2009 r. do 7 sierpnia 2009 r. zaliczono wnioskodawcy w trybie art. 417 kpk na poczet kary łącznej 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 14.01.2011 r. w sprawie XII K 912/10 z połączenia kar wymierzonych w sprawach XII K 852/07 i XII k 872/07 (patrz: odpis postanowienia Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 10.08.2012 r. w sprawie XII K 912/10 k. 49-50 akt),

b) dalej trwające aresztowanie, poczynając od 7 sierpnia 2009 r. a kończąc na 5.03.2010 r. było wykonywane z równocześnie wprowadzoną do wykonania karą 2 lat pozbawienia wolności, wymierzoną J. Ł. (1) przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej wyrokiem z dnia 23.04.2009 r. w sprawie XII K 144/09. Karę tę odbył on do 11.01.2011 r. (patrz: informacja Z.K. we W. k. 34 akt).

W tej sytuacji Sąd Okręgowy zasadnie uznał, iż brak podstaw do uwzględnienia żądania wnioskodawcy w zakresie przyznania mu zadośćuczynienia za tymczasowe aresztowanie, stosowane w sprawie XII K 895/09, albowiem cały ten okres zaliczono wnioskodawcy na poczet innych prawomocnie wymierzonych kar pozbawienia wolności. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku trafnie przy tym odwołano się do utrwalonego poglądu Sądu Najwyższego, który wyklucza skuteczne wystąpienie z roszczeniem odszkodowawczym, gdy okres tymczasowego aresztowania, uznanego za niewątpliwie niesłuszne, został zaliczony na poczet innych kar (por: postanowienie S.N. z 20.09.2007 r. I KZP 28/07 OSNKW 2007/10/70 i postanowienie S.N. z 8.01.2008 r. V KK 157/07 OSNKW 2008/5/35). Przy ocenie żądania wnioskodawcy bez znaczenia jest okoliczność, że z tymczasowym aresztowaniem łączą się pewne szczególne rygory, które nie odnoszą się do skazanych, odbywających kary pozbawienia wolności. Jeszcze raz, bowiem przypomnieć należy, że w trybie art. 552 § 4 kpk odszkodowanie ma rekompensować następstwa pozbawienia wolności wynikłego z zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego.

W konsekwencji zaskarżony wyrok, jako merytorycznie trafny, utrzymano w mocy.

Orzeczenie o kosztach procesu za postępowanie apelacyjne ma oparcie w przepisie art. 554 § 2 kpk.